

Sygn. I Ns 614/13

POSTANOWIENIE

Dnia 2 lutego 2016 r.

Sąd Rejonowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Jolanta Żak
Protokolant:	Magdalena Kocur

po rozpoznaniu w dniu 2 lutego 2016 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z wniosku B. W.

z udziałem Ż. W.

o podział majątku wspólnego - inne

postanawia:

1. ustalić, że w skład majątku wspólnego B. W. i Ż. W. wchodzi prawo własności lokalu położonego w P. przy ulicy (...), dla którego, w Sądzie Rejonowym w Gliwicach, prowadzona jest księga wieczysta (...), z własnością którego związany jest udział wynoszący (...) części w prawie własności nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i innych urządzeń, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali;
2. dokonać podziału majątku wspólnego w ten sposób, że prawo własności nieruchomości opisanej w punkcie 1. przyznać uczestnicze postępowania Ż. W.;
3. oddalić wniosek o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym;
4. ustalić, że uczestniczka poniosła nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny w kwocie 59.363,06 zł (pięćdziesiąt dziewięć tysięcy trzysta sześćdziesiąt trzy złote 06/100);
5. zasądzić od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy 52.355,97 zł (pięćdziesiąt dwa tysiące trzysta pięćdziesiąt pięć złotych 97/100), płatne w terminie sześciu miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia;
6. ustalić, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie;
7. nakazuje pobrać od wnioskodawcy oraz uczestniczki postępowania kwoty po 632,86 zł (sześćset trzydzieści dwa złote 86/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

SSR Jolanta Żak

Sygn. akt I Ns 614/13

UZASADNIENIE

Wnioskodawca B. W. domagał się ustalenia, że w skład majątku wspólnego jego i uczestniczki postępowania Ż. W. wchodzi prawo do lokalu położonego w P. przy ulicy (...) o wartości 180.000 zł oraz samochód C. (...) o wartości 8.000 zł. Wnioskodawca domagał się podziału majątku w ten sposób, że uczestniczka przejmie oba składniki majątku za spłatą w wysokości połowy wartości.

W odpowiedzi na wniosek uczestniczka postępowania Ż. W. domagała się ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym małżonków poprzez przyjęcie, że udział uczestniczki wynosi 65%, zaś wnioskodawcy 35%. Domagała się dokonania podziału w ten sposób, że prawo własności lokalu oraz samochód zostaną przyznane uczestniczkę za spłatą w wysokości 20.000 zł. W uzasadnieniu wskazała, że majątek zgromadzony w czasie trwania małżeństwa jest wynikiem starań i pracy uczestniczki, a nie wnioskodawcy. Uczestniczka domagała się również rozliczenia nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny. Wskazała, że po zawarciu związku małżeńskiego uczestnicy zamieszkali w lokalu położonym P. przy ulicy (...), który uzyskała uprzednio uczestniczka w ramach przydziału Urzędu Miejskiego, uiszczając kaucję. Następnie w czasie trwania związku małżeńskiego (w 1996 roku) mieszkanie zostało zamienione na większe, ale zadłużone, znajdujące się w P. przy ulicy (...). Uczestniczka wpłaciła na rzecz dotychczasowego lokatora rekompensatę oraz spłaciła jego zadłużenie względem spółdzielni mieszkaniowej. Mieszkanie zostało przydzielone obu małżonkom, przy czym całość wkładu mieszkaniowego wymaganego przez spółdzielnię wniosła uczestniczka ze zgromadzonych oszczędności. W tym celu zlikwidowała księżeczkę mieszkaniową – oszczędnościową. W ocenie uczestniczki wysokość środków znajdujących się na tej księżeczce w 1996 roku pozwalała na sfinansowanie 60% wkładu z tych środków. Małżonkowie stali się właścicielami mieszkania w 2007 roku. Wnioskodawczyni wskazała również, iż rozliczeniu powinny podlegać także ruchomości, które wnioskodawca zabrał bez wiedzy i zgody uczestniczki, przy czym nie podała jakie to były przedmioty.

Na rozprawie w dniu 11 sierpnia 2015 roku wnioskodawca oświadczył, że nie domaga się rozliczenia żadnych ruchomości.

Uczestniczka postępowania wskazała, że spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu przysługiwało wyłącznie jej, ona uiściła należny wkład. Wkład ten został zwaloryzowany i zaliczony na wkład należny przy przekształcaniu prawa na spółdzielcze własnościowe. Domagała się zatem rozliczenia zwaloryzowanego wkładu jako jej nakładu z majątku osobistego na wspólny, a także uwzględnienia przy ustalaniu wartości mieszkania pozostałego do spłaty kredytu hipotecznego. Ponadto domagała się rozliczenia jako jej nakład kredytów zaciągniętych w czasie trwania wspólności majątkowej, a spłaconych po jej ustaniu.

Zarządzeniem wydanym na rozprawie w dniu 5 sierpnia 2014 roku wezwano pełnomocnika uczestniczki postępowania do sprecyzowania oraz określenia kwotowo żądania rozliczenia nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny w terminie 7 dni pod rygorem zwrotu wniosku. Wobec sprecyzowania żądania tylko w zakresie dotyczącym wkładu mieszkaniowego oraz rat spłaconego kredytu hipotecznego zarządzeniem z dnia 3 lutego 2015 roku wniosek w pozostałej części został zwrócony.

Na rozprawie w dniu 2 lutego 2016 roku pełnomocnik uczestniczki wniosła o rozliczenie kwoty 17.813 zł tytułem wydatków jakie poniosła uczestniczka na wspólny lokal, tj:

- czynsz za okres od 02.2013r. do 01.2016r., - 14.116,86 zł (luty-grudzień 2013r.- 3.826,30 zł; styczeń- 30 czerwca 2014r. - 1.987,56 zł; 1.07-31.12.2014r. - 2.622 zł tj. 437 x 6, 1.01.-31.12.2015r. - 5.244 zł tj. 437 zł x 12, styczeń 2016r. - 437 zł)

- podatek od nieruchomości 454,53 zł (2013r.-228,53 zł; 2014r. - 111 zł; 2015r. - 115 zł)

- opłaty za prąd gaz i kablówkę na okres kiedy wnioskodawca mieszkał razem z uczestniczką już po ustaniu wspólności majątkowej tj. od 02.2013r.- 05.2014r. gaz - 650 zł w tym 418,35 zł za 2013r., 231,52 zł (za 5 miesięcy 2014r.); prąd łącznie - 1.958 zł (w tym za 2013 1.461,27 zł, 496,38 zł (za 5 miesięcy 2014r.), kablówka - 635 zł (tylko za 2013r.). Pełnomocnik uczestniczki wyjaśniła, że z uwagi na to, że uczestniczka przedłożyła wyciągi z rachunku bankowego do

dnia 2.06.2014r., przyjęła, że w następnych miesiącach oraz w roku 2015 i 2016, że czynsz wynosił tyle samo ile do czerwca 2014r.

Pełnomocnik wnioskodawcy oświadczył, że nie jest w stanie zweryfikować dokładnie podanych kwot, ani okoliczności czy wnioskodawca rzeczywiście mieszkał w tym mieszkaniu do maja 2014r. Natomiast okoliczności, że co do zasady czynsz, podatek od nieruchomości oraz rachunki za media - ale tylko za okres wspólnego zamieszkiwania małżonków - mogą być rozliczone - nie kwestionował.

Sąd ustalił, co następuje:

Ż. K. w dniu 21 lipca 1992 roku otrzymała administracyjny przydział na mieszkanie położone w P. przy ulicy (...). Uczestniczka w dniu 7 października 1992 roku uiściła kaucję w wysokości 3.282.200 zł.

(okoliczności bezsporne).

Uczestniczka postępowania przed ślubem pracowała za granicą. W 1990 i 1991 roku miała zgromadzone środki w walutach obcych.

(dowód: nota memoriałowa 216, zaświadczenie k:217)

W dniu 3 listopada 1993 roku zostało wydane przez (...) zaświadczenie, z którego wynikało, że na ten dzień stan oszczędności uczestniczki wraz z premią gwarancyjną oraz odsetkami wynosił 53.396.700 starych złotych.

(bezsporne, pismo k: 68)

Ż. W. oraz B. W. zawarli związek małżeński w dniu 29 października 1994 roku.

(okoliczności bezsporne).

W piśmie z dnia 18 lipca 1997 roku S. Z. pokwitował, że otrzymał jako rekompensatę z tytułu zamiany mieszkania w kwocie 2.693,15 zł, pozostała kwota tj. 4.306,85 zł została przez Ż. W. wpłacona na rachunek Spółdzielni Mieszkaniowej tytułem spłaty zadłużenia S. Z..

(bezsporne, oświadczenie k: 63-64, pismo k:65)

W piśmie z dnia 3 lipca 1996 roku został ustalony wkład lokatorski na mieszkanie położone w P. przy ulicy (...) na kwotę 17.121,18 zł. W dniu 24 lipca 1996 roku uczestniczka postępowania wpłaciła wkład lokatorski w kwocie 17.121,18 zł .

(bezsporne, pismo k: 66-67, pismo k: 61)

Ze zlikwidowanej książeczki mieszkaniowej uczestniczki pochodziła kwota 10.300 zł

(bezsporne)

W dniu 31 lipca 1996 roku z rachunku przedsiębiorstwa (...) SA na rachunek Spółdzielni Mieszkaniowej (...) wpłynął przelew w kwocie 8.500 złotych tytułem uzupełnienia wkładu mieszkaniowego Ż. W..

(bezsporne, pismo k: 62)

Pismem z dnia 5 sierpnia 1996 roku spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w P. poinformowała (...), że uczestniczka otrzymała przydział na spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu położonego w P. przy ulicy (...). W piśmie wskazano, że wymagany wkład wynosi 17.121,18 zł, zwracano się do (...) o zlikwidowanie książeczki mieszkaniowej ze stanem: 223.000 starych złotych oraz 4,12 nowych złotych.

(bezsporne pismo k: 60)

W dniu 19 sierpnia 1996 roku uczestniczce została zwrócona nadpłata wkładu lokatorskiego w kwocie 4.193,15 zł.

(bezsporne, pismo k: 61)

W 2002 lub 2003 roku małżonkowie kupili kilkumiesięczny samochód marki C. (...). Samochód był używany, sprowadzony z zagranicy

Małżonkowie złożyli wniosek o przekształcenie prawa lokatorskiego w prawo odrębnej własności. W dniu 5 października 2007 roku została ustalona kwota umorzenia kredytu w wysokości 10,46 zł.

(bezsporne, pismo k: 69)

Mieszkanie było zadłużone, przed przekształceniem prawa należało spłacić zadłużenie w kwocie 4.300 zł. Kwotę tą zapłaciła uczestniczka ze swojego wynagrodzenia.

(dowód: zeznania uczestniczki k:103)

W dniu 4 grudnia 2007 roku małżonkowie na podstawie art. 12 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 roku o spółdzielniach mieszkaniowych nabyli prawo własności lokalu położonego w P. przy ulicy (...). Dla lokalu tego, w Sądzie Rejonowym w Gliwicach, prowadzona jest księga wieczysta (...), z własnością lokalu związany jest udział wynoszący (...) części w prawie własności nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i innych urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 20 grudnia 2012 roku (I RC 719/12) pomiędzy małżonkami orzeczona została separacja.

Uczestniczka zeznała, że w chwili likwidacji księżeczki mieszkaniowej jej stan wynosił 10.300 zł wraz z naliczoną premią (k:102)

W 1994 roku uczestniczka osiągnęła dochód w wysokości 72.886.800 starych złotych, brak jest informacji o wysokości dochodu osiągniętego w tym czasie przez wnioskodawcę. W 1995 roku B. W. osiągnął dochód w wysokości 7.137,93 zł. W 1996 roku wnioskodawca osiągnął dochód w wysokości 8.380,09 zł, zaś uczestniczka 10.599,89 zł. W 1997 roku wnioskodawca osiągnął dochód w wysokości 9.375,98 zł, zaś uczestniczka 11.909,27 zł. W 2001 roku wnioskodawczyni osiągnęła dochód w wysokości 24.696,83 zł, w 2002 roku 29.884,90 zł, w 2003 roku 32.146,80 zł, w 2004 roku 32.466,48 zł, w 2005 roku 34.291,98 zł, w 2006 roku 35.994,62 zł, w 2007 roku 44.430 zł.

W 2008 uczestniczka postępowania osiągnęła dochód w wysokości 54.622,81 zł, zaś wnioskodawca 28.151,88 zł. 2009 roku uczestniczka postępowania osiągnęła dochód w wysokości 20.304,54, w 2011 roku uczestniczka postępowania osiągnęła dochód w wysokości 37.478,44 zł.

Wartość mieszkania ustalona przez biegłego na kwotę 164.075 zł nie była kwestionowana.

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o okoliczności bezsporne, jak również na podstawie dowodów wskazanych powyżej.

Sąd nie dał wiary zeznaniom uczestniczki, w części, której zeznała, że pieniądze na wkład lokatorski ponad kwotę 10.300 zł pochodzących z księżeczki mieszkaniowej pochodziły z jej oszczędności zgromadzonych jeszcze przed ślubem, a to wynagrodzenia za pracę w Anglii. Okoliczność ta nie została potwierdzona żadnymi innymi dowodami.

Sąd zlecił sporządzenie opinii biegłego z zakresu szacowania nieruchomości przez omyłkę na dzień 16 maja 2013 roku, jednak na rozprawie w dniu 2 lutego 2016 roku uczestnicy oświadczyli, że stan mieszkania był taki sam w dniu ustania wspólności majątkowej jak w dniu 16 maja 2013 roku.

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego, którego domagał się pełnomocnika uczestniczki na okoliczność wysokości wkładu na książeczke mieszkaniowej uczestniczki na dzień nabycia spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu. Wysokość wypłaconej wtedy kwoty oszczędności wraz z premią i odsetkami tj. 10.300 zł nie była kwestionowana przez wnioskodawcę.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 31 § 1 k.r.o. z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków. Pomędzy uczestnikami postępowania istniał ustrój wspólności majątkowej małżeńskiej od chwili zawarcia związku małżeńskiego do dnia prawomocności wyroku orzekającego separację.

Art. 46 k.r.o. stanowi, że w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności zastosowanie znajdują przepisy o wspólności majątku spadkowego oraz o dziale spadku. Prowadzi to do kolejnego odesłania - do przepisów o zniesieniu współwłasności, gdyż na mocy przepisu art. 1035 k.c. w przypadku działu spadku należy stosować odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych (w tym – o zniesieniu współwłasności), stąd materialno-prawną podstawę rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie stanowią również przepisy art. 210, 211, 212 i n. k.c. Z treści wskazanych przepisów wynika, iż rozstrzygając niniejszą sprawę w pierwszej kolejności należy sięgnąć do przepisów kodeksu rodzinnego, a dopiero w braku regulacji o podziale majątku należy sięgnąć odpowiednio do przepisów o dziale spadku, a w dalszej kolejności – do przepisów o zniesieniu współwłasności. Powyższe unormowania co do majątku wspólnego znajdują odzwierciedlenie w przepisach proceduralnych – w pierwszej kolejności zastosowanie znajdują przepisy o podziale majątku wspólnego (art. 566 i 567 k.p.c.), następnie z mocy odesłania z art. 567 § 3 k.p.c. – przepisy o dziale spadku (tj. art. 680-689 k.p.c.) i kolejno z mocy odesłania z art. 688 k.p.c. – przepisy o zniesieniu współwłasności (art. 618-625 k.p.c.).

Zgodnie z art. 684 k.p.c. skład i wartość majątku ulegającego podziałowi ustala sąd. W niniejszej sprawie uczestnicy zgodnie ustalili, że w skład ich majątku wspólnego wchodzi prawo własności lokalu położonego w P. przy ulicy (...). Uczestnicy nie domagali się podziału rzeczy ruchomych, natomiast uczestniczka domagała się rozliczenia nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny w postaci wkładu lokatorskiego uiszczonego w kwocie 10.300 zł oraz w postaci wydatków na mieszkanie w łącznej kwocie 17.813 zł. Wnioskodawca nie kwestionował okoliczności, że 10.300 pochodziło z książeczki mieszkaniowej uczestniczki, chociaż zeznał, że też miał książeczkę, ale nie pamięta ile na poszczególnych książeczkach było. Pełnomocnik wnioskodawcy nie kwestionował zasadności rozliczenia wydatków poniesionych przez uczestniczkę na mieszkanie, w tym opłat za media w czasie kiedy byli małżonkowie mieszkali razem. Pełnomocnik wskazał jednak, że nie jest w stanie zweryfikować podanych przez uczestniczkę kwot, ani okoliczności, czy wnioskodawca rzeczywiście mieszkał w tym mieszkaniu do maja 2014 roku.

Zgodnie z art. 567 par. 1 k.p.c. w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami Sąd rozstrzyga także o żądaniu ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym oraz o tym, jaki wydatki, nakłady i inne świadczenia z majątku wspólnego na rzecz majątku osobistego lub odwrotnie podlegają zwrotowi. Rozliczenie nakładów w niniejszym postępowaniu znajduje podstawę prawną w art. 45 k.r.o., zgodnie z którym każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, może też żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swego majątku osobistego na majątek wspólny. Art. 45 k.r.o. zastrzega przy tym, że zwrotu dokonuje się – co do zasady – przy podziale majątku wspólnego. W niniejszym postępowaniu jedynie uczestniczka zgłosiła żądanie rozliczenia nakładów i wydatków na majątek wspólny poczynionych z majątku osobistego.

Sąd uwzględnił – zgodnie z żądaniem uczestniczki – jej roszczenie o rozliczenie nakładów w postaci uiszczonego wkładu lokatorskiego w kwocie 10.300 zł. W 1996 roku kwota ta odpowiadała 11,80 przeciętnej pensji (przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 1996 roku wynosiło 873 zł). W roku ustania wspólności majątkowej tj. 2012 przeciętne

miesięcznego wynagrodzenie wynosiło 3521,67 zł. Po pomnożeniu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 2012 roku przez 11,80 zł otrzymujemy kwotę 41.550,06 zł. W takiej zatem wartości był nakład poniesiony przez uczestniczkę. Uczestniczka wskazywała również, że pozostała część wkładu uiszczona została z jej przedmałżeńskich oszczędności. Zwrócić należy jednak uwagę, że nie sprecyzowała w jakiej kwocie miał to być nakład z tych środków, ani ich nie wykazała. Nie stanowi bowiem dowodu na tą okoliczność nota memoriałowa z 1991 roku oraz zaświadczenie z 1990 roku. To, że uczestniczka miała pieniądze w walucie obcej 6 lat przed wpłaceniem wkładu nie może stanowić dowodu na okoliczność, że z tych właśnie środków został zapłacony wkład. Wskazać należy, że wnioskodawca zeznawał, że oboje uczestnicy jeszcze przed ślubem pracowali w Szwecji i mieli zgromadzone oszczędności w dolarach, funt brytyjskie uczestniczka przeznaczyła zaś na zakup F. (...).

Z tych względów Sąd ustalił, że uczestniczka poniosła nakład na majątek wspólny w kwocie 41.550,06 zł oraz wydatki w kwocie 17.813 zł. Łącznie 59.363,06 zł. Połowa z tych kwot (29.681,53 zł) została odliczona od przysługującej wnioskodawcy spłaty.

Sąd zasądził od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy kwotę 52.355,97 zł płatne w terminie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia. Sąd ustalając termin zapłaty świadczenia wyznaczył jednocześnie datę jego wymagalności, a w konsekwencji odsetki ustawowe od świadczenia, w przypadku opóźnienia w jego spełnieniu, będą przysługiwały wnioskodawcy na podstawie przepisu art. 359 § 1 k.p.c. w zw. z art. 481 § 1 k.p.c.

O kosztach Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 520 par. 1 k.p.c. ustalając, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

W punkcie 7. Sąd nakazał pobrać od wnioskodawcy oraz uczestniczki postępowania kwoty po 632,86 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (wydatki na opinię biegłego).

SSR Jolanta Żak